

ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ
Навчально-науковий інститут денної освіти
Кафедра підприємництва, торгівлі та біржової діяльності

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

«Інтелектуальна власність у підприємницькій діяльності»

на 2026-2027 навчальний рік

Курс та семестр вивчення	2 курс
Освітня програма/спеціалізація	«Підприємництво, торгівля та логістика»
Спеціальність	D7 «Торгівля»
Галузь знань	D Бізнес, адміністрування та право
Ступінь вищої освіти	бакалавр

ПІБ НПП, який веде дану дисципліну,
науковий ступінь і вчене звання,
посада

Михайленко Олена Миколаївна

к.е.н.

доцент кафедри підприємництва, торгівлі та біржової діяльності

Контактний телефон	+38-050-160-84-84
Електронна адреса	helmix1106@gmail.com
Розклад навчальних занять	http://schedule.puet.edu.ua/
Консультації	очна http://www.commerce.puet.edu.ua/ он-лайн: електронною поштою, пн-пт з 10.00-17.00
Сторінка дистанційного курсу	https://el.puet.edu.ua/

Опис навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни	формування у студентів систем знань і розуміння теоретичних і методологічних основ інтелектуальної власності у підприємницькій діяльності, набуття навичок використання інтелектуальної власності для підвищення конкурентоспроможності в бізнесі
Тривалість	5 кредитів ЄКТС/150 годин (лекції 20 год., практичні заняття 40 год., самостійна робота 90 год.)
Форми та методи навчання	Лекції та практичні заняття в аудиторії та виїзні, самостійна робота поза розкладом Використання методів розповідь-пояснення, демонстрація, інтерактивних та дослідницьких методів «мозкового штурму», «роботи в малих групах», досліджень та проєктів
Система поточного та підсумкового контролю	Поточний контроль: відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; доповіді з рефератами та їх обговорення; тестування; поточні модульні роботи Підсумковий контроль: ПМК
Базові знання	Знання з дисциплін «Організація торгівлі», «Технологія торгівлі та послуг», «Сучасні інформаційні та комунікаційні технології», «Державне регулювання економіки та підприємницьке право», «Тренінг курс: Техніки продажів»
Мова викладання	Українська

Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна, програмні результати навчання

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
• використовувати базові знання з підприємництва й уміння критичного мислення, аналізу та синтезу в професійних цілях (ПРН1); • застосовувати набуті знання для виявлення, постановки та вирішення завдань за різних практичних ситуацій в підприємницькій діяльності (ПРН2); • використовувати сучасні комп'ютерні і телекомунікаційні технології обміну та розповсюдження професійно спрямованої інформації в сфері підприємництва (ПРН4);	• здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу (ЗК1); • здатність застосовувати отримані знання в практичних ситуаціях (ЗК2); • навички використання інформаційних і комунікаційних технологій (ЗК5); • здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел (ЗК 6); • здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського суспільства, верховенства права (ЗК11);

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
• організовувати пошук, самостійний вибір, якісну обробку інформації у сфері підприємництва (ПРН5); • володіти методами та інструментарієм для обґрунтування управлінських рішень щодо функціонування підприємницьких структур (ПРН12); • використовувати знання форм взаємодії суб'єктів ринкових відносин для забезпечення діяльності підприємницьких структур (ПРН13); • вміти застосовувати інноваційні підходи в підприємницькій діяльності (ПРН14); • вміти вирішувати професійні завдання з організації діяльності підприємницьких структур і розв'язувати проблеми в кризових ситуаціях з урахуванням внутрішніх і зовнішніх впливів (ПРН17); • застосовувати набуті знання для запобігання корупції та будь-яким проявам недоброчесності в підприємницькій та торговельній діяльності (ПРН21).	• здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності (ЗК13); • здатність обирати та використовувати відповідні методи, інструментарій для обґрунтування рішень щодо функціонування підприємницьких структур (СК2); • здатність здійснювати діяльність у взаємодії суб'єктів ринкових відносин (СК3); • здатність застосовувати інноваційні підходи в діяльності підприємницьких структур (СК4); • здатність здійснювати діяльність з дотриманням вимог нормативно-правових документів у сфері підприємницької діяльності (СК6). • здатність визначати і виконувати професійні завдання з організації діяльності підприємницьких структур (СК7).

Тематичний план навчальної дисципліни

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
Модуль 1. Інтелектуальна власність як інструмент підприємницької діяльності		
Тема 1. Основи інтелектуальної власності у підприємницькій діяльності	Відвідування занять; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Підготувати презентації на теми «Поняття, види та значення інтелектуальної власності», «Роль інтелектуальної власності у підприємницькій діяльності», «Роль інтелектуальної власності в розвитку стартапу»
Тема 2. Авторське та суміжні права та їх використання в підприємницькій діяльності	Відвідування занять; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Підготувати презентації на теми «Об'єкти авторського права», «Об'єкти суміжних прав», «Проблеми охорони авторського та суміжних прав в мережі Internet»
Тема 3. Патенти та винаходи в підприємницькій діяльності	Відвідування занять; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Підготувати презентації на теми: «Винаходи, корисні моделі та промислові зразки», «Патентування та його значення для бізнесу»
Тема 4. Комерційні позначення як об'єкти права інтелектуальної власності	Відвідування занять; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Підготувати презентації на теми: «Поняття комерційного (фірмового) найменування та торговельної марки», «Поняття географічного зазначення», «Правова охорона незареєстрованих комерційних позначень»
Модуль 2. Комерціалізація та захист інтелектуальної власності в підприємницькій діяльності		
Тема 5. Захист інтелектуальної власності в підприємницькій діяльності	Відвідування занять; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Підготувати презентації на теми: «Підстави захисту прав інтелектуальної власності», «Форми захисту прав інтелектуальної власності», «Договори у сфері інтелектуальної власності»
Тема 6. Недобросовісна конкуренція: виявлення та протидія	Відвідування занять; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Підготувати презентації на теми: «Види недобросовісної конкуренції», «Піратство та тролінг в Україні та світі», «Паразитичний маркетинг»

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
Тема 7. Управління та комерціалізація інтелектуальної власності в підприємницькій діяльності	Відвідування занять; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Підготувати презентації на теми «Принципи управління інтелектуальною власністю», «Основні шляхи комерціалізації інтелектуальної власності», «Економіка інтелектуальної власності»

Інформаційні джерела

- Конституція України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР.
- Цивільний кодекс України від 16.01.2003 № 435-IV.
- Закон України «Про авторське право і суміжні права від» 01.12.2022 № 2811-IX.
- Закон України «Про охорону прав на винаходи і корисні моделі» від 15.12.1993 № 3687-XII.
- Закон України «Про охорону прав на промислові зразки» від 15.12.1993 № 3688-XII.
- Закон України «Про охорону прав на знаки для товарів і послуг» від 15.12.1993 № 3689-XII.
- Закон України «Про правову охорону географічних зазначень» від 16.06.1999 № 752-XIV.
- Закон України «Про захист економічної конкуренції» від 11.01.2001 № 2210-III.
- Закон України «Про захист від недобросовісної конкуренції» від 07.06.1996 № 236/96-ВР.
- Авторське право та суміжні права в Україні. Їх захист та відповідальність: практичний посібник / Д.В. Журавльов, К. І. Чижмарь. – Київ: ЦУЛ, 2020. – 224 с.
- Безпека в сфері інтелектуальної власності : виступи учасників Другої Всеукраїнської науково-практичної конференції (Київ, 3 грудня 2020 р.). /Відповідальний за випуск професор Р.Б. Шишка. – К.: Видавництво Ліра-К. 2020. – 166 с.
- Гудзь Г.О. Особливості реалізації страхування інтелектуальної власності. Економіка, фінанси, право. 2025. №4. С. 105-107.
- Інтелектуальна власність та патентознавство: підручник / Н. О. Білоусова, Н. В. Гаврушкевич, М. А. Данильченко та ін. : за ред. проф. П. М. Цибульова та доц. А. С. Ромашко. – Київ : КП ім. Ігоря Сікорського, Вид-во «Політехніка», 2021. – 374 с.
- Інтелектуальна власність. Підручник / Л.М. Попова., А.В. Хромов, І.В. Шуба: Харків, «Федорко», 2021, с. 262.
- Лушчик І. До питання визначення авторства інтелектуального продукту, створеного за допомогою штучного інтелекту. Проблеми законності. 2025. N 168. С. 79–99.
- Маслак, М. Інтелектуальна власність як об'єкт управління. Вісник Національного технічного університету "Харківський політехнічний інститут" (економічні науки). 2022. №4. С. 82–87.
- Права інтелектуальної власності та їх захист : навчально-метод. посібник [Електронне видання] / О.І.Харитонов, Г.О. Ульянова С.В. Мазуренко, А.В. Кирилюк, Н.П. Бааджи, Л.І.Галупова, І.В. Мартинюк. Нац. ун-т «Одеська юрид. академія». – Одеса : Видавництво "Юридика", 2024. – 121 с.
- Право інтелектуальної власності : підручник/ А. В. Аксютіна, Л. В. Межевська, О. В. Нестерцова-Собакарь та ін. ; за заг. ред. Т. В. Ярошевської.- Дніпро : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2022.- 336 с.
- Спесівцева Т.Г., Пивовар А.О.. Юридичні аспекти застосування штучного інтелекту в комерційній діяльності: етична сторона, авторське право, судова практика. Економіка, фінанси, право. 2025. №4. С. 25-30.

Програмне забезпечення навчальної дисципліни

- Пакет програмних продуктів Microsoft Office.

Політика вивчення навчальної дисципліни та оцінювання

- Політика оцінювання здобувачів вищої освіти.** Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності). Перескладання модулів відбувається із дозволу провідного викладача за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- Положення про організацію освітнього процесу (<http://puet.edu.ua/public-info/polozhennya-pro-organizacziyu-osvitnogo-proczesu/>)
- Положення про порядок та критерії оцінювання знань, вмінь та навичок здобувачів вищої освіти (http://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_por_kryt_ocinyuvannya.pdf)
- Порядок ліквідації здобувачами вищої освіти академічної заборгованості (<http://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/poryadok-likvidacziyi-zdobuvachamy-vyshhoyi-osvity-akademichnoyi-zaborgovanosti.pdf>)
- Положення про повторне навчання (http://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_pro-povt-navch.pdf)
- Політика щодо відвідування.** Відвідування занять є обов'язковим компонентом. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в режимі он-

лайн.

- **Політика щодо академічної доброчесності.** Здобувач повинен дотримуватися принципів академічної доброчесності, зокрема недопущення академічного плагіату, фальсифікації, фабрикації, списування під час поточного, рубіжного та підсумкового контролю. Списування під час контрольних робіт та поточних тестів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування та підготовки практичних завдань в процесі заняття.

В ПУЕТ діють:

- Кодекс честі студента (http://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/kodeks_chesti_studenta.pdf)
- Положення про академічну доброчесність (http://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_akadem_dobrochesnist.pdf)
- Положення про запобігання випадкам академічного плагіату <http://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozhennya-pro-zapobigannyavypadkam-akademichnogo-plagiatu.pdf>
- **Політика визнання результатів навчання визначена такими документами:**
- Положення про порядок перезарахування результатів навчання, здобутих в іноземних та вітчизняних закладах освіти (http://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_por_perezarah_rez_zvo.pdf).
- Положення про академічну мобільність здобувачів вищої освіти (http://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozha_pro_akademichnu_mobilnist.pdf).
- Положення про порядок визнання результатів навчання здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти (<http://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozhennya-pro-poryadok-vyznannya-rezultativ-navchannya-zdobutyh-shlyahom-neformalnoyi-ta-abo-informalnoyi-osvity.pdf>).
- **Політика вирішення конфліктних ситуацій:**
- Положення про правила вирішення конфліктних ситуацій (<http://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozhennya-pro-pravyla-vyrishennya-konfliktnyh-sytuacij-u-puet.pdf>)
- Положення про апеляцію результатів підсумкового контролю у формі екзамену (http://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_pro-apel_pidscontr.pdf)
- **Політика підтримки учасників освітнього процесу:**
- Психологічна служба: (<http://puet.edu.ua/psychologichna-pidtrymka-v-puet/>).
- Студентський омбудсмен (Уповноважений з прав студентів) ПУЕТ <http://puet.edu.ua/other-divisions/studentyjskyj-ombudsmen-upovnovazhenyj-z-prav-studentiv-puet/>)
- Запобігання та виявлення корупції (<http://puet.edu.ua/zapobigannya-ta-protidiya-korupciyi/>).
- **Безпека освітнього середовища:** Інформація про безпечність освітнього середовища ПУЕТ наведена у вкладці «Безпека життєдіяльності» <http://puet.edu.ua/pro-puet/bezpeka-zhyttyediyalnosti/>

Оцінювання

Підсумкова оцінка за вивчення навчальної дисципліни розраховується через поточне оцінювання

Види робіт	Максимальна кількість балів
Модуль 1 (теми 1-4): відвідування занять (4 бали); виконання навчальних завдань (16 балів); завдання самостійної роботи (8 балів); тестування (9 балів); поточна модульна робота (15 балів)	52
Модуль 2 (теми 5-7): відвідування занять (3 бали); виконання навчальних завдань (12 балів); завдання самостійної роботи (6 балів); тестування (12 балів); поточна модульна робота (15 балів)	48
Разом	100

Шкала оцінювання здобувачів вищої освіти за результатами вивчення навчальної дисципліни

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	Відмінно
82-89	B	Дуже добре
74-81	C	Добре
64-73	D	Задовільно
60-63	E	Задовільно достатньо
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни